

od spořitelny. Jest uznáno, že spořitelna jest povinna zachovati tajemství o svých obchodech, a také že musí dbáti vázanosti vkladu přípustné podle § 10 zákona č. 302/1920 Sb. z. a n. Vázání heslem jest řečeným zákonným předpisem dopuštěno. To však nejde tak daleko, aby ukladatel vkladu na vkladní knížku vinkulovanou heslem, když z nějakého důvodu heslo zapomněl neb je nezná, byl úplně vyloučen z uplatnění nároku ze své smlouvy o úschově peněz u spořitelny (depositum irregulare). Má-li ukladatel vkladní knížku v držbě a zná-li heslo, nastává plný účinek vlastnosti vkladní knížky jako papíru majiteli svědčícího podle § 10 dotčeného zákona. Bez dalšího průkazu totožnosti se mu žádaná částka vyplácí. Zapomenutí hesla neznamena zánik věřitelského práva ze smlouvy schovací, nýbrž má jen v zápětí, že nestačí již jen pouhá držba vkladní knížky k oprávnění vybrati vklad, nýbrž že musí býti proveden ukladatelem důkaz, že vklad a vkladní knížka skutečně náleží jemu (Klier: Veřejné peněžnictví 1925, str. 192). Totéž platí o dalším nabyvateli vkladní knížky, ať smluvním, či vnuceným, při exekuci na vkladní knížku. Ti nabyvatelé musí prokázati jednak, že jejich předchůdce byl oprávněným věřitelem pohledávky z vinkulované vkladní knížky, jednak že nabyli vkladní (spořitelní) knížky pravoplatně od oprávněného po případě že byla pro ně zabavena a přikázána jim k vybrání a konečně že nemohou splniti vinkulační doložky z důvodu tkvícího v osobě dřívějšího oprávněného. Neobstojí proto právní názor soudu první stolice, že stačí, když žalobce jen »osvědčí«, že on jest oprávněnou osobou z vkladní knížky. Odvolací soud se věcí s naznačeného právního hlediska vůbec nezabýval. Pro nedostatek skutkových zjištění v naznačeném směru nemůže rozhodnouti ani dovolací soud. Nezbylo proto než zrušiti napadený rozsudek, a ježto zřejmě bude třeba jednání v první stolici, i její rozsudek. Na prvním soudě bude, aby v naznačeném směru věc se stranami probral (§ 182 c. ř. s.), provedl nabídnuté důkazy a učinil potřebná skutková zjištění. Při tom bude po případě také třeba, aby k vyloučení jakékoli pochybnosti naléhal na to, aby žalobní žádání bylo číselně upraveno. Platnost pravoplatně provedené exekuce na vkladní knížku nemohou již soudy v souzeném sporu přezkoumávati.

Čís. 16137.

Nárok závislý na odkládací výmince pomíjí teprve tehda, až jest jisto, že se odkládací výminka nemůže splniti.

Jestliže stavební družstvo prodalo svému členovi pozemek s výhradou souhlasu zemského správního výboru bez stanovení určité lhůty a vyvolalo postupem přičicím se zásadě poctivosti v právním styku záporné rozhodnutí řečeného výboru, nelze spatřovati konečné (definitivní) zmaření dotčené odkládací výminky, následovala-li v zápětí reasumace schvalovacího řízení, v němž byl udělen souhlas s prodejem pozemku.

(Rozh. ze dne 26. května 1937, Rv I 1353/35.)

Kupní smlouvou ze dne 3. ledna 1929 prodalo žalující družstvo žalovanému sporný pozemek, na němž byl knihovně poznamenán zákaz zcizení po dobu 10 let (od 6. srpna 1928) ve prospěch zemského správ-

ního výboru pro Čechy a jeho právní nástupce. Výměrem zemského úřadu v P. z 24. dubna 1929 bylo družstvu oznámeno, že zemský výbor odepřel usnesením ze dne 17. dubna 1929 souhlas s tímto odprodejem, potom však výměrem z 12. listopadu 1932 dal zemský úřad v P. předběžný a výměrem z 5. dubna 1933 definitivní souhlas s dotčeným odprodejem a žalovaný si na základě toho souhlasu vymohl knihovní vklad vlastnického práva k spornému pozemku. Družstvo žaluje na neplatnost tohoto knihovního vkladu, ježto prý prvotním odepřením souhlasu zemského výboru pozbyla kupní smlouva ze dne 3. ledna 1929 účinnosti. S o u d p r v é s t o l i c e zamítl žalobu. O d v o l a c í s o u d uznal podle žaloby.

N e j v y š š í s o u d obnovil rozsudek soudu první stolice.

D ů v o d y:

Nemůže býti pochybností o tom, že řečenou kupní smlouvou prodalo žalující družstvo žalovanému sporný pozemek s výhradou souhlasu zemského správního výboru pro Čechy, tedy pod odkládací výminkou, a tu by nárok žalovaného z uvedené smlouvy pomínil teprve tehda, až by bylo jisto, že se odkládací výminka nemůže splnit. Odvolací soud je názoru, že tím, že zemský správní výbor dne 17. dubna 1929 souhlas odepřel, byla dotčená odkládací výminka zmařena. Názor ten je však mylný, neboť věc nutno posuzovati podle konkrétních skutečností, za kterých k onomu projevu zemského výboru došlo. Žalující družstvo požádalo zemský výbor v P. podáním ze dne 10. dubna 1929 za povolení odprodeje, o nějž jde, a přiložilo k němu protest Hynka S., souseda žalovaného, podaný družstvu proti povolení tohoto odprodeje a odůvodněný tím, že prý žalovaný na onom pozemku staví cementárnu a že by tím celá krásná vilová čtvrť družstva »N.« byla nejen zohyžďena, ale i hygienicky ohrožena. Družstvo mělo o uvedeném protestu či tak zvané stížnosti Hynka S. žalovaného uvědomiti a umožniti mu tak, aby se mohl proti ní brániti. Družstvo však nejen, že tak neučinilo, ale dopisem ze dne 29. března 1929 zemskému výboru oznámilo, že právě prodalo k okresnímu úřadu v P. stížnost, že na části »zeleného pásu« prodaného Josefu K. (žalovanému) zřizuje žalovaný dílny na cementové výrobky v rozměru skoro jako továrna. Tak se stalo, že zemský výbor rozhodoval na základě jednostranné informace, a mohlo se s jistotou očekávati, že souhlas k odprodeji sporného pozemku žalovanému odepře. To se také stalo a souhlas ten byl — jak se v onom výměru ze dne 24. dubna 1929 výslovně uvádí — odepřen proto, že stavební družstvo »N.« zároveň předložilo stížnost člena družstva Hynka S. proti povolení prodeje, poněvadž Josef K. (žalovaný) na onom pozemku staví cementárnu. Tím způsobem žalující družstvo žalovaného zaskočilo a musilo si býti vědomo, že rozhodnutí zemského výboru žalovanému nepříznivé bylo vyvoláno družstvem, a to nesprávným postupem, jenž se příčí zásadě věrnosti a víry smluvních stran. Za toho stavu věci musilo si žalující družstvo býti vědomo, že rozhodnutí zemského výboru, vyvolané pouze vyličeným jednáním, není nezvratitelné a že může býti

po prozkoumání pravého stavu věci zemským výborem změněno, jak se také skutečně stalo. Když tedy žalovaný, zvěděv teprve z rozhodnutí zemského výboru, co se stalo, zakročil o změnu a reasumování schvalovacího řízení, bylo družstvo povinno vyčkati, až jak toto řízení dopadne, když lhůta pro udělení souhlasu zemského výboru v kupní smlouvě stanovena nebyla, žalované družstvo kupní cenu od žalovaného přijalo a jemu prodaný pozemek do užívání vydalo. Za toho stavu věci nelze tedy v původním odepření souhlasu zemského výboru, zejména když v zápětí po něm následovala reasumace schvalovacího řízení, spatřovati definitivní zmaření dotčené odkládací výminky. Když potom po konaném šetření usnesením ze dne 9. listopadu 1932 vyslovil zemský výbor země České předběžný a podle výměru zemského úřadu ze dne 5. dubna 1933 definitivní souhlas s odprodejem sporného pozemku žalovanému, byla odkládací výminka včas splněna a žalující družstvo není oprávněno se domáhati toho, aby byl knihovní vklad vlastnického práva, jehož žalovaný následkem toho dosáhl, prohlášen za neplatný a zrušen, a jest bez významu, zdali byl žalovaný mezitím ze žalujícího družstva vyloučen čili nic, neboť v té příčině jest rozhodující stav, jaký byl v době sjednání kupní smlouvy. V odvolání proti rozsudku prvního soudu namítalo žalující družstvo též nesprávné hodnocení usnesení zemského správního výboru ze dne 5. dubna 1933. Odvolací soud se sice touto námitkou nezabýval, avšak v té příčině nejde o hodnocení důkazů, nýbrž o výklad listiny a tedy o právní posouzení, jež může dovolací soud sám přezkoumati. Usnesení to vložil první soud správně, když je nazval dodatečným udělením souhlasu, neboť ničím jiným usnesení to není než souhlasem k odprodeji sporného pozemku žalovanému, a to pro perfekci kupní smlouvy ze dne 3. ledna 1929 úplně stačí.

Čís. 16138.

Výmaz společenstva po skončené likvidaci ze společenstevního rejstříku nemá vlivu na rozepří, stal-li se teprve za sporu a je-li společenstvo zastoupeno advokátem nebo (v neadvokátském sporu) jinou osobou vykázanou plnou mocí.

(Rozh. ze dne 26. května 1937, Rv I 1768/35.)

Srv. rozh. č. 14634, 15687 Sb. n. s.

Žalobce podal dne 3. června 1929 na žalované společenstvo s ručením omezeným (obecně prospěšné stavební a bytové družstvo »S.«) žalobu na zaplacení 122.906 Kč 51 h, omezených na 119.961 Kč 26 h. Žalované společenstvo udělilo pro uvedený spor řádnou procesní plnou moc ze dne 14. června 1929 Dr. Janu V. K., advokátu v P., a pustilo se do sporu. Teprve při ústním jednání v první stolici, konaném dne 25. května 1934, přednesl právní zástupce žalovaného společenstva, že bylo dne 27. října 1932 následkem skončení likvidace z rejstříku společenstev u krajského obchodního soudu v P. vymazáno. Nižší soudy uznaly podle žaloby. Nejvyšší soud nevyhověl dovolání.